

Elske, Liesbeth en Sylvia verloren hun man terwijl ze nog geen veerti

En dan moet je ineens alleen verder

De dood is onvermijdelijk, maar voor sommige stellen komt het einde veel te vroeg. Vandaag, op de Internationale Dag van de Weduwen, spraken we drie vrouwen die op jonge leeftijd hun partner verloren. Wat ze gemeen hebben: een oerinstinct en overlevingsdrang.

door Yara Hooglugt

Tot vanmiddag, het is tot op de dag van vandaag een zinnetje waar Elske Hellinga-Koopmans (28) moeite mee heeft. Eerst zien, dan geloven. Haar zoon Jurre (2) was net 8 weken oud toen op 30 augustus 2018 opeens de politie op de stoep stond. Haar vriend Marco (30), kersverse vader, was die middag vanuit zijn werk op de scooter gestapt en verongelukt. „Het was zo onwerkelijk. Ik heb heel lang geloofd dat hij ieder moment binnen kon stappen. In één klap stond ik er helemaal alleen voor. Ik moest zo veel moeilijke beslissingen nemen, zo veel regelen... En dat terwijl ik net voor het eerst moeder was geworden en ineens in mijn eentje voor een baby van 8 weken moest zorgen. Het was loodzwaar om te aanvaarden dat ik die verantwoordelijkheid niet zou kunnen delen met Marco, terwijl we samen heel bewust voor een kindje hadden gekozen.”

Verdrietig
„Mijn leven stond stil, maar ik had geen keus: ik moest door. Voor Jurre. Als ik niet overleed zou blijven, zou hij ook niemand hebben om op terug te vallen. In de eerste paar maanden heb ik gelukkig veel steun gehad van familie en vrienden die

Bij de maan
Jurre is nu bijna drie. Zijn verjaardag heb ik nooit samen met Marco kunnen vieren. Dat soort dagen zijn moeilijk: verjaardagen, zijn overlijdensdatum, Vaderdag. Ik neem Jurre dan altijd mee naar Marco's gedenkplaats. Hij weet dat zijn vader 'boven bij de maan' is. Soms vind ik het moeilijk dat hij geen vaderfiguur heeft gekend met wie hij leuke dingen kan doen. Maar als ik dan hoor dat hij op de kinderopvang heel stellig heeft gezegd een Vaderdagcadeau voor zijn moeder te willen maken, realiseer ik me dat het mij waarschijnlijk meer pijn

doet dan hem.”
Nog steeds heeft Elske het moeilijk als ze politie ziet. „Wat komen ze me nu weer melden, denk ik dan. Ik heb er helaas een trauma aan overgehouden, maar heb veel gehad aan Slachtofferhulp en rouwtherapie. In het begin was ik heel erg angstig om alles en iedereen kwijt te raken, maar het verstrijken van de tijd heeft geholpen. De angst en het verdriet zijn niet weg, maar mijn leven wordt er niet meer door overheerst.”
Inmiddels heeft Elske een nieuwe vriend. Ze ontmoette hem twee jaar geleden op een feestje. „Marco blijft altijd de rode draad in mijn leven, maar hij komt niet meer terug. Vergeten doe ik nooit, maar ik weet ook dat ik nog heel erg jong ben. Ik realiseer me hoe waardevol het is dat het mij gegund is dat ik verder kan. Uitstellen doe ik dan ook niet meer. Als ik iets wil, doe ik het nu. Je weet nooit hoe lang je nog hebt.”
Liesbeth Bronk (34) was met haar man Niels en hun zoon Bart (11) op kampeervakantie in Spanje toen het na de derde dag plotseling misging. Wat begon met op het eerste gezicht vrij onschuldige benauwdheid, eindigde in een drie kwartier durende reanimatie door toegesnelde ambulanceper-

'Ik bleef alleen achter met mijn baby van 8 weken'

Elske Hellinga-Koopmans: „Hij ging een ritje maken op de scooter, maar kwam nooit meer thuis.”
FOTO ANNE VAN DER WOUDE

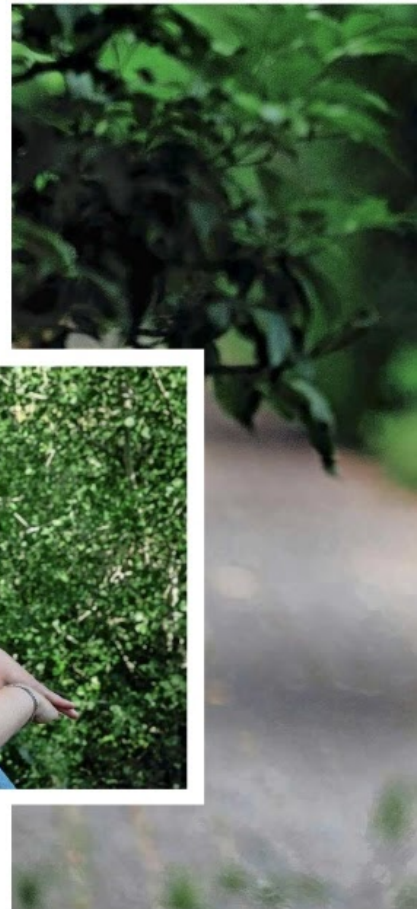
soneel. Niels overleed diezelfde nacht op de camping; het ziekenhuis hebben ze nooit meer gehaald. „Mijn wereld stortte in”, vertelt Liesbeth. „Ik was ver van huis en van het ene op het andere moment was ik alleen. Op de een of andere manier bleef ik kalm. Ik moest sterk blijven voor Bart en merkte dat ik door een soort oerkracht in de overlevingsstand ging.”
Eenmaal thuis, na een

Liesbeth Bronk met zoon Bart: „Gelukkig kunnen Bart en ik goed over zijn vader praten.”
FOTO MARCEL VAN HOORN

wek vol papierwerk, protocollen volgen en regelen, was het nog steeds haar instinct dat Liesbeth overleed. „Ik vind het heel moeilijk te omschrijven hoe ik met het enorme gemis heb leren omgaan. We waren vijftien jaar samen. Iedereen zegt altijd: 'Ik zou het echt niet kunnen!' Maar dat is niet waar. Als het je overkomt, dat je je partner verliest, heb je twee keuzes: of je trekt een deken over je hoofd en doet alsof het er niet is, of je zet je schouders eronder en probeert een weg te vinden. Het is verschrikkelijk wat er is gebeurd, maar ik heb vanaf het begin geweten dat ik het zelf wilde kunnen roeien. Vrienden en familie hebben me enorm gesteund door mijn dagen op te vullen en Bart vaak mee te nemen op uitjes, maar toch wilde ik daar niet aan wennen. Het was fijn, maar niet de realiteit.”

Acht maanden heeft Liesbeth op het autopsierapport uit Spanje moeten wachten. „Iets met zijn hart”, luidde de conclusie. „Nooit eerder heeft hij klachten gehad. Ik ben er direct mee naar de huisarts gegaan om te laten controleren of Bart ergens erfelijk belast mee zou kunnen zijn. Dat bleek niet het geval. Bart doet het gelukkig

NU OP VROUW.NL
Zoenen? Of niet?

ZATERDAG BIJ DEZE KRANT
Bang voor de snelweg

g waren

heel goed. Hij zit lekker in zijn vel, het gaat uitstekend op school en hij kan goed praten over het verlies van zijn vader. Weliswaar alleen met mij en we moeten wel echt met z'n tweeën zijn, maar ik ben allang blij dat het eruit komt. Bart ziet ook dat andere papa's leuke dingen doen met hun kinderen. Hij mist dat, maar kan er goed mee omgaan. Toch vind ik het lastig om te zien. Ik doe wat ik kan, maar ik kan niet in alles een papa en een mama in één zijn.

Onderdeel
Onlangs heb ik iemand leren kennen. Het is pril, maar er is veel acceptatie en begrip en hij en Bart gaan leuk met elkaar om. Ik bespreek alles goed met Bart en hij weet dat niemand ooit zijn vader zal vervangen. Ik weet dat Niels ook had gewild dat ik zou doorgaan. Gek genoeg hebben we dat ook weleens besproken in het verleden: 'Mocht er ooit iets gebeuren, dan moet je ooit weer gelukkig worden met een ander. We zijn veel te jong om alleen te blijven'.

Daar sta ik sinds kort dus weer voor open, maar Niels blijft altijd onderdeel van mijn leven."

Sylvia Meijer-Van de Werfhorst (30) was pas 28 jaar oud toen ze in juli 2019 weduwe werd. Kort daarvoor trouwde ze met Edwin (45), op een mooie dag in april. Ze wisten toen al dat hij ziek was, maar op hun trouwdag was er 'even geen tijd was voor kanker'. "Edwin wilde dat alles voor mij goed geregeld was voor als hij zou overlijden. Op het moment van de diagnose waren we tweeënhalf jaar samen en stonden we op het punt om een huis te kopen. We dachten ook na over kinderen: daar wilden we aan beginnen vóór Edwins 50e. Het is er allemaal niet van gekomen.

Echt afscheid heeft ze niet kunnen nemen van haar man. De arts gaf hem na de diagnose uitgezaaide longkanker nog minstens een jaar, maar al na krap een halfjaar ging hij razendsnel achteruit. Mentaal was hij er eigenlijk al niet meer bij, tijdens zijn laatste dagen in

het ziekenhuis. "Toen de longarts me daar kwam vertellen dat Edwin niet lang meer te leven had, is dat ook totaal niet tot hem doorgedrongen. Hij was zichzelf niet meer. Nadat de arts weg was, moest ik enorm huilen terwijl ik aan Edwins bed zat. Daar merkt hij niets van, dacht ik. Totdat hij een kussen pakte, op zijn schoot neerlegde, en zei: 'Die is voor jou. Dan kun je erbij komen liggen'. Toen ik dat deed, zei hij in al zijn onwe-

'Hij zei: Wat ben je toch een junkerd'

tendheid: 'Wat een junkerd ben je toch'. Ik moest daar zo om lachen, het was een heel mooi moment. Heel even was de oude Edwin er weer. Niet lang daarna hebben ze hem slaapmedicatie moeten toedienen en is hij overleden. Een bewust afscheid zat er niet meer in. Tijdens het ziekteproces

Sylvia Meijer-Van de Werfhorst: "We zijn getrouwd toen we al wisten dat hij waarschijnlijk zou sterven." FOTO MATTY VAN WILJNBERGEN

werden we allebei zo geleefd, dat ik geen tijd heb gehad om na te denken over de toekomst. Pas nadat hij was overleden, kwam het besef: mijn toekomst zal niet met Edwin zijn; hij is er niet meer. Dat is een zwaar besef dat ik overal met me mee naartoe neem. Het heeft me een half jaar gekost voordat ik weer fulltime aan het werk kon. Ik vond het lastig om te merken dat collega's het onderwerp al snel begonnen te ontwijken. Dat snap ik wel, het is ook moeilijk, maar voor mij was dat pijnlijk. Ik wilde graag over Edwins dood praten, maar mensen vermeden me het liefst. Gelukkig heb ik veel steun gehad aan een rouwtherapeut en een goede vriend die ik altijd kon bellen wanneer ik hem nodig had."

Inmiddels gaat het redelijk goed met Sylvia. "Ik ben lekker aan het werk en voel me weer goed genoeg om met vrienden af te spreken. Ik heb er ook vertrouwen in dat ik ooit weer iemand zal tegenkomen en gelukkig word."

COLUMN

CATHERINE KEYL

Jaloers

Vrienden van mij hebben hun huis te koop staan. Van de week was er een mevrouw geweest die helemaal weg was van hun woning. Precies wat ze zocht: lekker ruim, mooi ingericht, fijne tuin... Ze hield niet op in haar enthousiasme. "Mag ik morgen terugkomen met een vriendin?", vroeg ze.

Dat mocht. Zei mijn vriend: "Nu weet ik al: dat wordt niks. Als vrouwen hun vriendin meenemen, zijn die vriendinnen jaloers en katten ze het huis af, let maar op."

Ik protesteerde. "Wat is dat nu voor raar vooroordeel?", vroeg ik. "Nee, serieus", zei mijn vriend, "ik heb een kledingzaak gehad. Dan stond een jurk een klant beeldig. Kwam ze met haar vriendin: 'O nee joh, die moet je niet kopen, je komt er niet goed in uit, hij staat je helemaal niet.'"

"Wat een onzin", zei ik, "toch niet alle vrouwen zijn zo? Want waarom zouden ze dat dan doen?"

"Gewoon, jaloezie. Ze kunnen het niet uitstaan dat hun vriendin er beeldig uitziet en dan beginnen ze te katten."

"Ik weet het niet," zei ik, "ik kan me het niet voorstellen. Als het je vrien-

Afgunstige vrouwen katten tegen vriendinnen

din is hou je toch van haar en gun je haar toch het beste?"

"Ik zal je morgen bellen en vertellen wat er gebeurde toen ze het huis hadden bekeken", zei mijn vriend.

De volgende dag gaat de telefoon. "Wat denk je?" zegt hij, "het gaat niet door. Ze ziet van de koop af."

"Toch niet door haar vriendin?" vraag ik. En ja hoor, niks was er goed aan het huis. De tuin was te bewerkelijk, het was niet handig dat de woonruimte over drie etages verdeeld lag, de inrichting was helemaal niet haar stijl. En toen de aspirant-kopende mevrouw het even niet doorhad, siste de vriendin naar de verkoper: "Veel te groot huis voor haar. Veel te veel onderhoud. Boven haar stand..."

Je zou nog kunnen denken dat dit beschermend bedoeld was. Ik ging bij wat andere vrienden met winkels informeren. En inderdaad: het schijnt een veel voorkomend fenomeen te zijn. Enthousiaste vrouwen worden afgekat door hun vriendinnen. In kledingwinkels maar ook in bijouteriewinkels. "Nee, die oorbellen staan je helemaal niet..."

Dus nu maar nooit meer winkelen met een andere vrouw? Ik deed het toch al niet omdat ik te ongeduldig ben en dan te lang op anderen moet wachten. Het is niet best als vriendinnen uit jaloezie zo lelijk tegen elkaar doen. Maar ja, het lijkt er toch op dat de praktijk hier uitwijst dat er sprake is van een keiharde werkelijkheid.

WWW.CATHERINE.NL